

**OBRAZLOŽITEV PREDLOGA POJASNILA 1 K SRS 1 (2024) –
SKUPINE OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV**

Na SIR je bilo naslovljeno vprašanje, ali lahko organizacija za merjenje zgradb, ki jih uporablja kot opredmetena osnovna sredstva, po začetnem pripoznanju izbere drugačen model, kot je model, ki ga uporablja za merjenje zemljišč, na katerih takšne zgradbe stojijo? Na primer model revaloriziranja za zgradbe in model nabavne vrednosti za zemljišča, ali model revaloriziranja za zemljišča in model nabavne vrednosti za zgradbe.

STROKOVNE PODLAGE:

SRS 1.30: Za merjenje po pripoznanju opredmetenega osnovnega sredstva mora organizacija za svojo računovodsko usmeritev izbrati ali model nabavne vrednosti ali model revaloriziranja. Izbrano usmeritev uporablja za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev. Model revaloriziranja lahko organizacija izbere le za prevrednotenje zemljišč in zgradb.

MRS 16.29: Podjetje za svojo računovodsko usmeritev izbere bodisi model nabavne vrednosti iz 30. člena bodisi model prevrednotenja iz 31. člena in izbrano usmeritev uporablja za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev.

MRS 16.37: Skupina opredmetenih osnovnih sredstev je niz sredstev s podobno naravo in uporabo pri poslovanju podjetja. Primeri posameznih skupin so:

- (a) zemljišča;
- (b) zemljišča in zgradbe;
- (c) stroji;
- (d) ladje;
- (e) zrakoplovi;
- (f) motorna vozila;
- (g) pohištvo in vgrajena oprema;
- (h) pisarniška oprema in
- (i) plodonosne trajnice.

ANALIZA:

Ne v SRS-jih ne MSRP-jih nikjer izrecno ne piše, da organizacija za zemljišča in zgradbe kot opredmetena osnovna sredstva ne more oziroma sme uporabljati različnih modelov vrednotenja. Piše samo, da mora model vrednotenja, ki ga izbere, uporabljati dosledno za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev. Pomeni, da organizacija model vselej izbere za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev in ne za posamezno opredmeteno osnovno sredstvo.

V SRS-jih pojem »skupina opredmetenih osnovnih sredstev« ni opredeljen. Je pa opredeljen v MRS 16.37 (*a class of property, plant and equipment*), in sicer kot niz (*grouping*) sredstev s podobno

naravo in uporabo pri poslovanju podjetja. Gre za precej splošno definicijo, ki pa je dopolnjena s posameznimi primeri možnih skupin opredmetenih osnovnih sredstev.

Iz določila SRS 1.30. in MRS 16.29, da mora organizacija izbrano usmeritev vrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev uporabljati za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev, po presoji Komisije za SRS izhaja, **da je treba vsa opredmetena osnovna sredstva podobne narave in uporabe pri poslovanju podjetja za namen vrednotenja obravnavati kot dele iste skupine opredmetenih osnovnih sredstev.**

V primeru nepremičnin to po presoji Komisije za SRS pomeni, da je treba zemljišča, na katerih stojijo zgradbe, in zgradbe, ki stojijo na njih, za potrebe izbire modela vrednotenja obravnavati kot opredmetena osnovna sredstva iste skupine. Funkcionalno gledano gre namreč v primeru takega zemljišča in zgradbe za isto osnovno sredstvo (oziroma sestavna dela istega osnovnega sredstva), ki je zgolj računovodsko ločeno na dva dela – zemljišče in zgradbo, medtem ko sta v funkciji, v kateri se uporabljata, eno, in ju tudi fizično praviloma ni mogoče ločiti, ne da bi se pri tem zgradba uničila.

Kot samostojno oziroma ločeno skupino opredmetenih osnovnih sredstev je zato za potrebe izbire modela vrednotenja po oceni Komisije za SRS mogoče opredeliti samo zemljišča, ki se kot opredmetena osnovna sredstva uporabljajo sama po sebi, torej nepozidana. Pomeni, da njihove gospodarske koristi kot osnovnih sredstev za organizacijo izhajajo neposredno iz uporabe njih samih in ne iz uporabe na njih postavljenih objektov.

Enako je po oceni Komisije za SRS mogoče razbrati tudi iz primerov možnih skupin opredmetenih osnovnih sredstev, navedenih v MRS 16.37, kjer sta kot ločeni skupini navedeni:

- zemljišča in
- zemljišča in zgradbe,

niso pa kot ločena skupina navedene samo zgradbe.

SKLEP

Komisija za SRS ocenjuje, da v Slovenskih računovodskih standardih glede opredelitve skupin opredmetenih osnovnih sredstev za potrebe njihovega vrednotenja obstaja pomembna praznina, zato je pripravila in Strokovnemu svetu SIR v sprejem predlaga Pojasnilo 1 k SRS 1 (2024) – SKUPINE OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV, s katerim se bo ta praznina odpravila.

Maribor, 28.11.2024

dr. Robert Horvat, predsednik Komisije za SRS